

Ideologinen polarisaatio Suomessa 2003–2019 Ideologisk polarisering i Finland 2003–2019

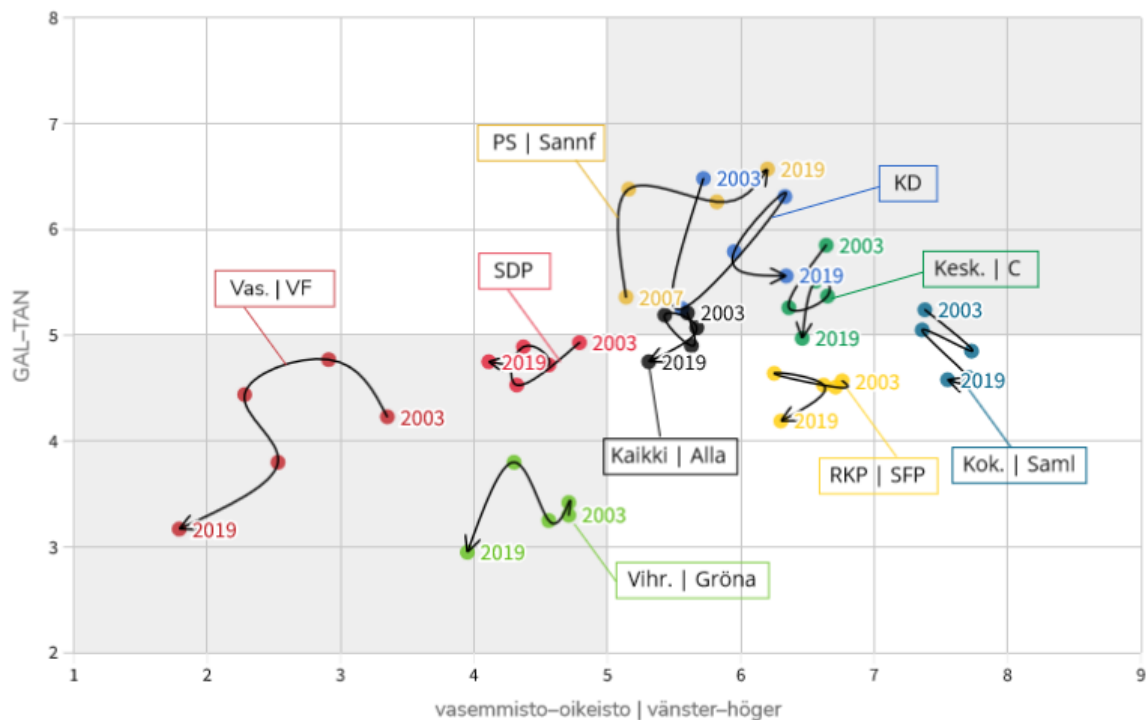
Onko Suomessa ideologista polarisaatiota äänestäjien välillä? Ideologisella polarisaatiolla tarkoitetaan äänestäjien arvo- ja mielipidepohjaista etäännyntä toisistaan. Etäännyntä voidaan tarkastella sekä sosioekonomisella (vasemmisto–oikeisto) että sosiokulttuurisella (GAL–TAN*) ulottuvuudella.

Finns det ideologisk polarisering i den Finländska väljarkåren? Med ideologisk polarisering avser man väljarnas värde- och åsiktsbaserade avstånd från varandra. Detta avstånd kan mätas på både den sociokulturella (vänster–höger) och den sociokulturella (GAL–TAN*) dimensionen.

* GAL tarkoittaa vihreitä, vaihtoehtoisia ja libertaareja arvoja, kun taas TAN tarkoittaa perinteisiä, autoritaarisia ja kansallismielisiä arvoja | GAL står för "gröna, alternativa och libertära värderingar" medan TAN står för "traditionella, auktoritära och nationalistiska värderingar".

Kuvio | Figur 1

Puolueiden äänestäjien ideologisen sijainnin muutos 2003–2019 Förändringar i partihängarnas ideologiska placering 2003–2019

Sosioekonomisia asenteita mitataan pyytämällä vastaajia sijoittamaan itsensä asteikolla 0–10 vasemmisto–oikeisto-ulottuvuudella. Sijoittuminen sosiokulttuurisella ulottuvuudella määräytyy useamman arvoväittämän yhdistelmän kautta. Lähde: Eduskuntavaalitutkimusaineistot 2003, 2007, 2011, 2015, 2019. | Socioekonomiska attityder mäts genom att väljarna ombes att placera sig själva på vänster–högerdimensionen enligt skalan 0–10. Placeringen på den sociokulturella dimensionen bestäms utifrån en sammanslagning av ett flertal olika värderingspåståenden. Källa: Riksdagsvalsundersökningarna 2003, 2007, 2011, 2015, 2019.

Merkittävimpiä muutoksia ovat olleet Vasemmistoliiton äänestäjien siirtyminen entistä vasemmalle ja arvoliberaliin (GAL) suuntaan ja Perussuomalaisten äänestäjien liike päinvastaiseen suuntaan kohti oikeistoa ja konservatiivisia arvoja (TAN). Muiden puolueiden äänestäjien liikehientä on ollut maltillisempaa.

Vaikka eri puolueiden kannattajien keskuudessa on tapahtunut merkittäviä arvomuutoksia, kaikkien äänioikeutettujen keskiarvo on säilynyt suhteellisen vakaana.

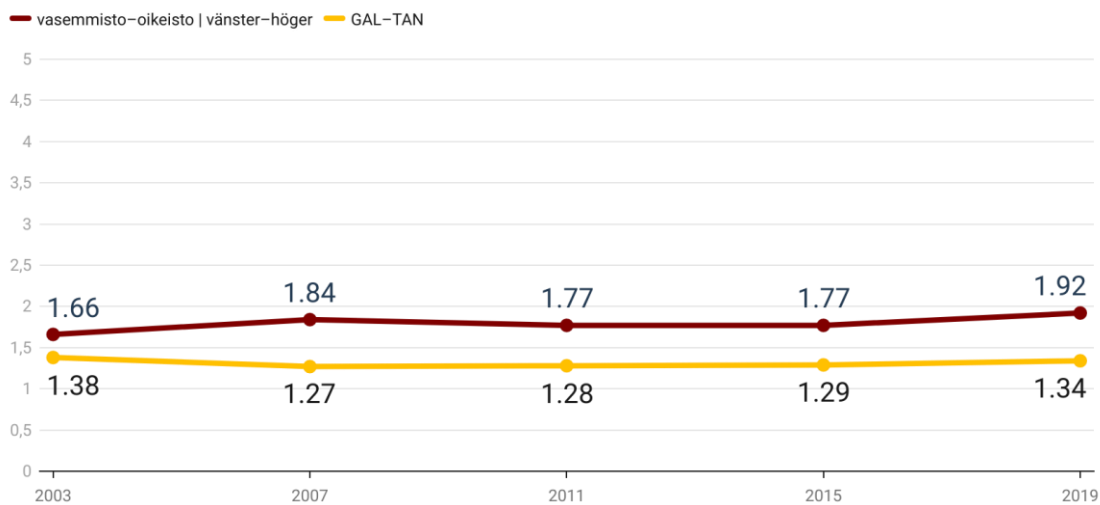
De mest märkbara förändringarna har varit Vänsterförbundets väljares förflyttning i riktning mot vänstersidan och ökad värdeliberalism (GAL) samt de sannfinländska väljarnas förflyttning i motsatt riktning mot höger och mot ökade värdekonserveratism (TAN). Bland de andra partiernas väljare har förflyttningarna varit måttligare.

Även om det skett märkbara värderingsförändringar bland partiernas väljare så har medelvärdet för hela väljarkåren hållits relativt stabilt.

Kuvio | Figur 2

Ideologinen polarisaatio 2003–2019 Ideologisk polarisering 2003–2019

Kansalaisten vasemmisto–oikeisto ja GAL–TAN -sijainnin keskimääräinen etäisyys keskikohdasta (5 asteikolla 0–10) | Medborgarnas genomsnittliga avstånd från mitten (5 på skalan 0–10) på dimensionerna vänster–höger och GAL–TAN

Väline: Datawrapper

Data: FNES Eduskuntavaalitutkimukset / Riksdagsvalundersökningarna 2003–2019

Kuviossa 2 esitetään äänioikeutettujen keskimääräistä etäisyyttä arvoasteikkojen keskikohdasta (arvosta 5). Vasemmisto–oikeisto-ulottuvuudella keskimääräinen etäisyys on kasvanut hiukan. Kasvu on kuitenkin ajoittunut pelkästään 2019

I figur 2 presenteras väljarnas genomsnittliga avstånd från värdeskalornas mittpunkt (värdet 5). På vänster–högerdimensionen har det genomsnittliga avståndet ökat en aning. Denna ökning skedde dock endast i anslutning till valet 2019. På

vaalien yhteyteen. Sosiokulttuurisessa ulottuvuudella ei ole havaittavissa merkittävää siirtymää pois keskeltä.

Vaikka puolueiden äänestäjät liikkuvatkin arvokartalla, ei siis Suomessa ole merkkejä laajamittaisesta ideologisesta polarisaatiosta.

den sociokulturella dimensionen har värderingarna inte rört sig nämnvärt bort från mitten.

Även om väljarnas positioner på värderingskartan förändras så finns det alltså inget som tyder på omfattande ideologisk polarisering i Finland.

Aiheeseen liittyviä julkaisuja | Relaterade publikationer

Isotalo, Veikko, von Schoultz, Åsa ja Söderlund, Peter. 2020. Polarisoituuko politiikka Suomessa? Puolueiden äänestäjäkuntien arvosuunnat 2003–2019. Teoksessa Sami Borg, Elina Kestilä-Kekkonen ja Hanna Wass (toim.), Poliitiikan Ilmastonmuutos. Eduskuntavaalitutkimus 2019. Helsinki: Oikeusministeriö, 288–306.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-838-7>

[Kirjoittaja | Skriven av: Veikko Isotalo, Kuviot | Figurer: Julius Lehtinen,
Ruotsinkielinen käännös & toimittaja | Översättning till svenska & redaktör: Daniel Kaweck]

ISSN: 2954-2227 (Vaalivälähdykset, online), 2954-2235 (Valglimtar, online), 2954-2243 (PDF)